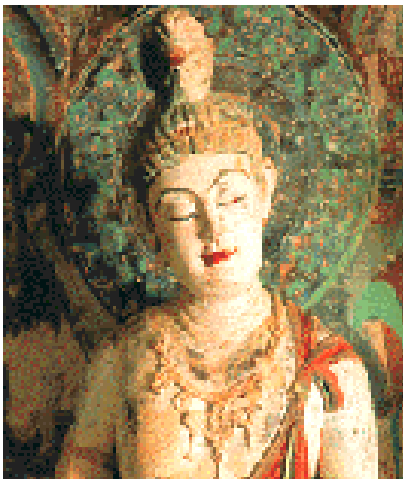

มรดกแห่งเมืองตุนหวง

ตุนหวง (Dunhuang) คำนี้แปลว่า ดวงไฟที่เจิดจ้าเป็นชื่อของเมืองเมืองหนึ่งที่ตั้งอยู่ริมทะเลทรายโกบี (Gobi) เมืองนี้อยู่ห่างจากกรุงปักกิ่งไปทางทิศตะวันตกเป็นระยะทาง 1,900 กิโลเมตร ในสายตาของนักเดินทางชาวจีนที่จะข้ามทะเลทรายโกบีไปตามเส้นทางสายไหมสู่โลกตะวันตก ตุนหวงเป็นสถานีพักแหล่งสุดท้ายของนักผจญภัยเหล่านี้

ในสมัยคริสต์ศตวรรษที่ 4-14 ซึ่งนับเป็นเวลานานร่วม 1,000 ปี ถนนสายไหม (Silk Road) ได้เชื่อมโยงจีนและยุโรป โดยตัดผ่านทิเบต อินเดีย อัฟกานิสถาน และคาบสมุทรอาระเบีย นอกจากพ่อค้าจะใช้เส้นทางนี้ในการค้าขายแล้ว ผู้คนและนักผจญภัยต่างๆ ยังใช้ถนนสายนี้ในการแลกเปลี่ยนข้อมูล และข่าวสารระหว่างกันอีกด้วย โลกตะวันตกได้ล่องรู้วิทยาการใหม่ๆ และเทคโนโลยีที่ทันสมัยของจีน เช่น เรื่องผ้าไหม เครื่องปั้นดินเผา กระดาษ และดินปืน ก็โดยผู้คนที่ใช้ถนนสายนี้และจีนได้รับและรู้จักใช้ผ้าฝ้าย เครื่องเทศ อนุ และกระจก เพราะถนนสายนี้เช่นกัน

แม้แต่พระพุทธศาสนาซึ่งถือกำเนิดในอินเดีย เมื่อ 2,500 ปี ก่อนนี้ ก็ได้เผยแพร่ถึงเมืองจีนโดยอาศัยนักบวชที่ใช้เส้นทางสายไหม ซึ่งหลักฐานการเผยแพร่นี้ได้มีปรากฏอยู่อย่างชัดเจน ที่ภูเขาลูกหนึ่งซึ่งตั้งอยู่ใกล้เมืองตุนหวง

ย้อนอดีตไปเมื่อปี ค.ศ. 360 ได้มีเหล่าภิกษุกลุ่มหนึ่งเดินทางถึงเมืองตุนหวง พระภิกษุกลุ่มนี้ได้แกะสลักหินภูเขาที่นั่นเป็นรูปปั้น และสิ่งศักดิ์สิทธิ์ทางศาสนาตามหน้าหินผาที่ยาว 1,600 เมตร นอกจากรูปปั้นและรูปแกะสลักแล้วตามผนังถ้ำในภูเขาหินนี้ ยังมีภาพวาดที่มีเนื้อที่ประมาณ 50,000 ตารางเมตรอีกด้วย ภาพวาดผนังถ้ำแสดงให้เห็นศิลปวัฒนธรรมของจีนโบราณ ภาพบางภาพแสดงการพาณิชย์ ขนบธรรมเนียม และประเพณีต่างๆ ของจีนตลอดเวลาที่ผ่านมารวม 1,500 ปี ภาพวาดทางศาสนา ยังแสดงให้เห็นขั้นตอนการเปลี่ยนแปลงทางพุทธศาสนาตามรูปแบบของอินเดียไปสู่รูปแบบจีน ซึ่งขนาดและความหลากหลายของ ภาพวาดได้ทำให้ถ้ำแห่งเมืองตุนหวง เป็นศาสนศิลป์ที่ใหญ่ที่สุดของจีนในปัจจุบัน เมื่อ

ถึงสมัยคริสต์ศตวรรษที่ 15 ผู้คนที่ใช้เส้นทางสายไหมเดินทางผ่านเมืองตุนหวงได้เริ่มลดจำนวนลง ถนนสายไหมได้ก็ปิดลง แต่มรดกต่างๆ ของเมืองนี้ยังคงสภาพอยู่ได้ เพราะตุนหวงอยู่ไกลจากปากกึ่งอันเป็นศูนย์กลางของการเปลี่ยนแปลง แต่เมื่อถึงต้นคริสต์ศตวรรษนี้เองบรรดานักโบราณคดีจากยุโรปก็ได้เดินทางถึงจีน เพื่อค้นหาทรัพย์สมบัติทางปัญญาของจีนตามเส้นทางสายไหม และเขาเหล่านั้นก็ได้ขโมยมรดกทางวัฒนธรรมของจีนนำกลับยุโรปอย่างมากมาย

A. Stein ชาวอังกฤษเชื้อสายฮังการี ซึ่งได้เดินทางถึงตุนหวงในปี 2450 ได้ขโมยพระไตรปิฎก และรูปวาดต่างๆ ในถ้ำตุนหวง รวม 7,000 ชิ้น เพื่อนำไปแสดงในพิพิธภัณฑ์แห่งชาติของอังกฤษ (British Museum) จากบรรดาเอกสารที่ Stein ได้นำออกจากจีนไปนั้น มีพระไตรปิฎกฉบับหนึ่งที่เป็นที่รู้จักกันในนามว่า Diamond Sutra อยู่ด้วย นักโบราณคดีถือกันว่า พระสูตรเล่มนี้เป็นหนังสือเล่มแรกของโลกที่ได้พิมพ์ขึ้นในปี พ.ศ.1411 จึงมีค่ามหาศาลยิ่ง

แต่เมื่อจีนตกอยู่ภายใต้การปกครองของคอมมิวนิสต์ ในราวปี พ.ศ. 2468 จีนได้สั่งห้ามนักโบราณคดีต่างชาติเข้าประเทศอย่างสิ้นเชิง แต่แล้ว อันได้แก่ รูปปั้น เอกสาร และภาพวาดต่างๆ ได้อันตรธานไปจากคอกเรียบร้อยแล้ว

ในวารสาร Scientific American ฉบับเดือนกรกฎาคม พ.ศ. 2540 N. Agnew และ F. Jinshi แห่ง Getty Censervation Institute และ Dunhuang Academy ได้รายงานว่ ในอดีตพุทธสถานแห่งเมืองตุนหวงได้ถูกขโมยทรัพย์สมบัติอย่างขนานใหญ่และปัจจุบันสถานที่ที่กำลังเผชิญภัยรูปแบบใหม่คือภัยจากสิ่งแวดล้อม เพราะลมทะเลทรายได้พัดกระหน่ำจนรูปสลัก และภาพวาดถูกกัดกร่อน ความชื้นในถ้ำ และคาร์บอนไดออกไซด์จากผู้เข้าชม ทำให้สีของภาพวาดตามผนังตกซีด เมื่อ UNESCO ได้กำหนดให้ตุนหวงเป็นมรดกสถานของโลก นักวิทยาศาสตร์จากสหรัฐ และจีนจึงได้ร่วมมือกันอนุรักษ์พุทธสถานแห่งนี้ โดยการสร้างรั้วซึ่งทำด้วยใยสังเคราะห์ที่สามารถกั้นลมทะเลทรายมิให้กล้ำกรายถ้ำได้ รั้วนี้ยาว 5 กิโลเมตร นอกจากนี้นักอนุรักษ์ยังได้บูรณะถ้ำให้มั่นคงเพื่อป้องกันเหตุการณ์แผ่นดินไหว และจำกัดจำนวนผู้ที่จะเข้าชมถ้ำเพื่อควบคุมความชื้นและปริมาณคาร์บอนไดออกไซด์ในถ้ำอีกด้วย

ทั้งนี้และทั้งนั้นเพื่อมนุษยชาติปัจจุบันจะได้เข้าใจและรู้ประวัติ ความคิด และความสามารถของมนุษยชาติ